

ಲಲಿತ್ ಪ್ರಬಂಧ

ಸಂಕಳಿಸಿದ ಪಾಠ ಆಗ್ನೀರಿ ನೀವು...' ನಮ್ಮ ಗುಣಿನ ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರು ಅಂದರು. 'ಏನು ಹೇಳುವಾ... ಮಾಡುದಾದ್ದು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡೇ ಬಿಡೋಣ. ಎಲ್ಲಾ ಪಾಪ ಪುಣ್ಯ ಆ ಮಲ್ಲಿಯುನ ಪ್ರಸಾದ ಅಂಥ ತಿಳಿಕೊಂಡುಯ್ಯು!' ಸುಸ್ತುಗಿಂದ ಶಿವಪ್ಪರಿಂದ ನಿರಾಶಾದಾಯಕ ಮಾತು ಬಂದಾಗ 'ನೀವು ಅನಂತ ಎರಡ ದಿನದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಾರದರ ಬಿಜ್ಞಿಟ್ಟು ಚಪ್ಪಲಿ ಹಾಕೊಂಡು ನಡಾಡಿರಿ.... ಆ ಮೂಲ ಗಾಡಿ ಹತ್ತಿ ಉಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮುಂದ, ಆ ಬ್ಬಾರೆದವರ ಪಾಪನ್ನೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಸಹ ಯಾತ್ರಿಕರ ಮಾತು ಶಿವಪ್ಪನವರಿಗೆ ಗೊಂದಲಭೇಕ್ಕೆಡು ಮಾಡಿತು. 'ಹಾಳು ಹಾಂತು ನೋತ್ತಿ, ಅಷ್ಟ ಮಾಡಿದ್ದು ನೀವು ಈ ಶೈಕ್ಷಿಯಿಂದ ಮುಕ್ಕಿ ಸಿಗಬೋದು ಸದ್ಗುಣ್ಯೇ...' ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಅವರಿಗೆ ದ್ವೇರ್ಯ ತಂದಿತು. ಅಷ್ಟದೊಳಗೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಅವರು ಚಪ್ಪಲಿ ಕೆಳೆದುಕೊಂಡ ಭತ್ತದ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದ್ದೆವು. ಶಿವಪ್ಪನವರ ಹೋಸ ಚಪ್ಪಲಿ ಎಗರಿಸಿಕೊಂಡ ಹೋದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿಮ್ಮುಡದ ಭಾಗ ಸರೆದ ಹಳೆಯ ಚಪ್ಪಲಿಗಳು ಕಾಯ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿದವು.

ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯದೇ ಪೆಚ್ಚಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಮಿತ್ರರು ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆ ಸದ್ಗುಣ್ಯ ಸರಿಯಾದುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ 'ಮಲ್ಲಿಯು ನಿನ್ನೇ ಕ್ಷಮಿಸಿದವ್ವು!...' ಎಂದು ನಿಂತಲ್ಲಿಯೇ ದೇವರಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಗಿದು ಇವರಿಗಾಗಿಯೇ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಹಳೆಯ ಚಪ್ಪಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲು ತೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಟ್ರೆಟಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಎಲ್ಲರೂಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಹಾಕತೊಡಗಿದಾಗ 'ಹಾಲವು ಕುಣಿಸಿದಂತೆ, ಆ ವಿಧಿ ಎಣಿಸಿದಂತೆ ಆಡುವ ಸಮಯದ ಗೊಂಬೆ... ಮಾನವಾ ಆಡುವ ಸಮಯದ ಗೊಂಬೆ' ಎಂಬ ಚಿತ್ರಗಿತೆಯನ್ನು ಶಿವಪ್ಪನವರಿಗೆ ನೆನ್ನಿಸಿದ್ದೆ.

ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ದ್ಯುತಿಕವಾಗಿ ಆಗದವರ ಅಥವಾ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದವರ ಮೇಲೆ ಜೋಡು ಎಸೆಯುವ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತಿಜೆಗೆ ಬೆಳೆದಿದೆ ಜೋಡು ತೂರಿ ಅಸಹನಯನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಮಾಡಿದವನೆಂದರೆ ಇರಾಕಿ ಪ್ರತಿಕರ್ತ ಮುಂತದಾರ್ ಅಲ್ಲ ಜ್ಯೇಂದ್ರಿ. ಅವನು ಅಮೇರಿಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಜಾಜ್ರೋ ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಬುಫ್ ಅವರ ಮೇಲೆ ಶೂ ಎಸೆದೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಶೂ ಎಸೆಯುವುದು ಬಂದು ಅಸ್ತ್ರಾವಾಗಿ ಕಿಡಿಗೆಡಿ ಪ್ರತಿಭಟನಾಕಾರಿಗೆ ಶ್ರಿಯವು ಅಯಿತು. ಸದಾ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸಕ್ಕಿವರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಬೇಗನೆ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಭಾರತೀಯರು ಧಟ್ಟನೆ ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರು. ಯಾವಾಗ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆಯೋ ಆವಾಗ ಚಪ್ಪಲಿ, ಶೂ ಬಾಣಗಳು ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲಿದ್ದ ನಾಯಕರತ್ತ ಚಿಮ್ಮುಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶೂ ಬಾಣಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ತುತ್ತಾದವರೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದ ಪಿ. ಜಿದಂಬರಂ. ಇವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಮೊದಲಿಗ ಭಾರತೀಯನೆಂದರೆ 'ದೈನಿಕ ಜಾಗರಣ' ಪ್ರತಿಕೆಯ ವರದಿಗಾರ ಜನ್ಯೇರ್ಲೋ ಸಿಂಗಾ. ಹೀಗೆ ಅಸಹನಯನ ರೂಪಕವಾಗಿ ಜೋಡುಗಳು ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದವು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಇಂಡೋರಾನಲ್ಲಿ ಬಾಲಿಪುರ್ದೂ ನೇತಿ ಶಾರುಖ್ ಖಾನ್, ಬಾಬಾರಾಮದೇವರನ್ನು 'ಯೋಗ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೇಕೆ? ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ನೀವು ಮಾಡಿ. ರಾಜಕಾರಣಯಾಗಲು ಹೊರಟ ನೀವು ಅವರ ಪಾದರಕ್ಷಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾದವ್ಯೋಕ್ತಿ ತೂರುತ್ತಿರಿ?' ಎಂದು ಲಘುವಾಗಿ ಲೇವಡಿ ಮಾಡಿದನಂತೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಮದೇವರ ಅಭಿಮಾನಿಯೊಬ್ಬರು ಪ್ರತಿಯಾಗಿ 'ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ನಟನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಏಂಬಂಪರಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗರ ಚಪ್ಪಲಿಯಲ್ಲಿ ನೀವೇಕೆ ಕಾಲು ತೂರಿಸಿದ್ದಿರಿ?' ಎಂದು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದರಂತೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಲ ನಾಯಕರನ್ನು ತೀರಾ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ